

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

de Voorzitter van de Tweede
Kamer der Staten-Generaal
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Datum 25 mei 2023
Betreft A-brief 'Vervanging Grond-Lucht Radio's'

Onze referentie
BS2023007924

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en betreft
vermelden.*

Inleiding

Voor onze militairen zijn veilige en moderne communicatiemiddelen cruciaal om informatie gestuurd op te kunnen treden in internationaal verband. Defensie beschikt momenteel over radio's die twee decennia oud zijn voor communicatie tussen grondtroepen en vliegende eenheden voor onder andere *Close Air Support* (vuursteun vanuit de lucht voor de grondtroepen).

Met deze brief informeer ik u over de behoeftstelling van het project 'Vervanging Grond-Lucht Radio's'. Het project voorziet in vervanging door modernere *combat-net radio's* (gevechtsveldradio's) met verbeterde interoperabiliteit zowel tussen eenheden van de verschillende krijgsmachtsdelen als met onze internationale partners.

Zoals vermeld in de Defensienota 2022¹ neemt het belang van informatie gestuurd optreden (IGO) toe. Met de vervanging van de grond-lucht radio's zet Defensie een belangrijke stap om IGO in het grond-luchtdomein in stand te houden.

Behoefte

Huidige capaciteit

Defensie beschikt voor grond- en luchtcommunicatie sinds 2002 over AN/PRC-117F en AN/PRC-152 radio's, die bij alle krijgsmachtdelen in gebruik zijn. Met deze draagbare radio's kunnen onze militairen onder operationele omstandigheden communiceren met zowel spraak als data.

De huidige generatie radio's heeft na twintig jaar het einde van de technische levensduur (*end life of type*) bereikt. Reparatie is alleen mogelijk door het kannibaliseren² van andere toestellen, omdat de fabrikant de ondersteuning inmiddels beëindigd heeft. Bovendien kunnen de huidige radio's vanaf medio

¹ Kamerstuk 36 124, nr. 1 van 31 mei 2022.

² Met kannibaliseren worden vervangende onderdelen uit een ander 'donortoestel' gehaald.

2025 niet meer voldoen aan de aangepaste NAVO-eisen voor beveiligde communicatie.

Vervangende capaciteit

Alle radiosystemen die bij de krijgsmacht in gebruik zijn voor grond-lucht verbinding worden een-op-een vervangen door moderne radio's met uitgebreidere technische mogelijkheden van fabrikant L3Harris uit de Verenigde Staten. De nieuwe generatie draagbare radio's zijn de AN/PRC-117G en AN/PRC-163 *combat-net radio's*. Daarnaast worden ook een aantal AN/PRC-167 radio's aangeschaft om in voertuigen in te bouwen. In totaal worden binnen dit project circa 1200 nieuwe verbindingssystemen voor verschillende operationele eenheden verworven, inclusief een logistieke reserve. De aanpassing van de bijbehorende uitrustingspakketten³, de instandhouding, en de afstoting van de huidige radio's vallen ook binnen de scope van het project.

Voor het verwerven van de nieuwe radio's en voor de uitrustingspakketten wordt uitgegaan van *Military-off-the-shelf* (MOTS) producten bij de fabrikant L3Harris. Het product van L3Harris voldoet het beste aan de operationele eisen, waaronder de vernieuwde NAVO-eisen en interoperabiliteit met moderne lucht-gebonden platforms, en heeft bovendien een grote internationale gebruikersgroep. Defensie is daarom voornemens deze radio's *single source* in de Verenigde Staten te verwerven via het FMS-proces.⁴

Door de vervanging wordt de materiële gereedheid van de eenheden verhoogd en zijn de eenheden beter toegerust voor hun taken. Voor onze grondtroepen wordt het bijvoorbeeld mogelijk om een beveiligde verbinding op te kunnen zetten met de moderne lucht-gebonden platforms zoals de nieuwe generaties Apache en Chinook helikopters, het F-35 jachtvliegtuig en de toekomstige vervanger van de C-130 Hercules transportvliegtuigen.⁵ Met de huidige radio's is dit niet mogelijk.

Overige aspecten

Relatie met andere projecten

Het Foxtrot programma voorziet in vervangende en nieuwe militaire communicatie- en IT-middelen om onze militairen, sensoren en wapensystemen onder operationele omstandigheden altijd veilig te verbinden en interoperabel te laten zijn met partners. Het wapensysteem gebonden IT-programma Foxtrot vormt daarmee de noodzakelijke brug tussen de programma's GrIT⁶ en VOSS⁷ om de informatieketen te sluiten.

De vervangingsbehoefte van de radio's waar deze brief betrekking op heeft valt niet binnen de verschillende modernisatieprojecten die binnen het Foxtrot programma worden gerealiseerd. Het vormt één van de zogenaamde

³ Bij een gevechtsveldradio hoort een model-specifiek uitrustingspakket met onder andere kabels, antennes, accu's, handleidingen en bevestigingsmiddelen.

⁴ Foreign Military Sales (FMS).

⁵ Kamerstukken 27 830 nr. 234 van 30-05-2018 (*Apache Remanufacture*), 27 830, nr. 157 van 07-09-2015 (*Chinook Vervanging & Modernisering*), 26 488, nr. 473 van 30-03-2023 (*Drieëntwintigste voortgangsrapportage project Verwerving F-35*), 27 830, nr. 360 van 16-06-2022 (*Behoeftestelling project tactische luchttransport capaciteit*).

⁶ Kamerstuk 35 728, nr. 9 van 30 maart 2023.

⁷ Kamerstuk 34 000 X, nr. 98 van 4 juni 2015.

“continuïteitsprojecten” die versneld worden uitgevoerd en nauwkeurig afgestemd zal worden met het programma Foxtrot.⁸ Dit continuïteitsproject vervangt alleen grond-lucht radio’s met nieuwe (gemoderniseerde) exemplaren. Het betreft daarmee enkel een hardware vervanging. Foxtrot levert behalve hardware ook alle software en een nieuwe manier van werken voor het gehele landgebonden mobiele domein. Indien er gewacht wordt met de radio vervanging tot Foxtrot de gehele modernisatie uit kan voeren, verliezen de operationele eenheden de mogelijkheid om interoperabel te zijn met onze (internationale) partners. De radio’s worden uiteraard ingepast in het nieuwe concept van Foxtrot en worden derhalve in lijn gebracht met de Foxtrot architectuur.

De Kamer ontvangt naar verwachting in het laatste kwartaal van 2023 een A-brief over het programma Foxtrot met daarin de deelprojecten en onderlinge samenhang.

Internationale Samenwerking

Door de vervanging blijven we ook vanaf 2025 interoperabel met (inter)nationale partners omdat we aan de laatste NAVO-eisen zullen voldoen. Dit waarborgt de effectiviteit van de inzet van de Nederlandse krijgsmacht tijdens (internationale) operaties. In het verleden zijn samen met de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Canada – waar deze radio’s al in gebruik zijn – reeds succesvolle tests uitgevoerd die dit bevestigen. Daarnaast gebruikt Duitsland eveneens de L3Harris systemen voor zijn grond-lucht communicatie. Daarmee is de Nederlandse keuze in lijn met keuzes van belangrijke partners en draagt deze bij aan het verbeteren van de internationale samenwerkingsmogelijkheden in het grond-lucht optreden.

(Informatie) beveiliging

De radio’s zijn gecertificeerd voor NATO SECRET communicatie. Qua gebruik verloopt de spraak- en datacommunicatie van de radio’s altijd via de NAVO voorgeschreven netwerk- en transmissie-eisen.

Financiële aspecten

Het investeringsvolume van dit project valt binnen de DMP-bandbreedte van € 50 en € 250 miljoen. Deze investering komt ten laste van het investeringsbudget van Defensie. De exploitatiekosten nemen in beperkte mate toe ten opzichte van de huidige radio’s, en zijn eveneens gedekt in de begroting.

Risico’s

De markt laat zien dat levertijden oplopen en prijzen stijgen. Ook daarom is snelle realisatie van dit project belangrijk. Voor dit project is een risicobeoordeling gemaakt en zijn beheersmaatregelen getroffen. Binnen de projectbegroting is een risicoreservering opgenomen om de onderkende risico’s te dragen.

In dit project wordt uitgegaan van MOTS-producten waardoor de risico’s beheersbaar zijn. Het integratierisico is beperkt omdat de huidige radio’s door een nieuwe generatie worden vervangen en er geen wijziging hoeft plaats te vinden in de bestaande technische architectuur. Daarnaast voldoen de radio’s aan de internationale standaard, en heeft de Verenigde Staten deze reeds in hun vliegende systemen geïntegreerd. De resterende risico’s, zoals vertraging van de

⁸ Kamerstuk 31 125, nr. 114 van 11 september 2020.

leveringen of tekorten aan geschikte opslagcapaciteit zijn door een projectreserve afgedekt.

Vooruitblik

Gezien de financiële omvang van dit project van minder dan € 250 miljoen ben ik voornemens het Commando Materieel en IT⁹ te mandateren om het project uit te voeren, en de overeenkomst in de zomer van 2023 te laten ondertekenen. Ik verzoek uw Kamer daarom deze A-brief in het Commissiedebat Materieel van 28 juni te behandelen.

Het project wordt uitgevoerd in de periode 2023 tot en met 2026. De eerste deelleveringen worden 2024 verwacht. De Kamer wordt over de voortgang van dit project geïnformeerd via de begroting van het Defensiematerieel-begrotingsfonds, het jaarverslag en het Defensieprojectenoverzicht.

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

mr. drs. C.A. van der Maat

⁹ Het Commando Materieel en IT (COMMIT) is de opvolger van de Directie Materieel Organisatie.